
МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

УДК 351:83

DOI <https://doi.org/10.32840/pdu.2022.4.23>

Є. В. Міщук

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку, оподаткування,
публічного управління та адміністрування
Криворізького національного університету

В. С. Адамовська

кандидат економічних наук, доцент,
завідувачка кафедри обліку, оподаткування,
публічного управління та адміністрування
Криворізького національного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПОСАДОВИХ ОСІБ І КЕРІВНИКІВ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ НА ЗАСАДАХ МАРКЕТИНГУ

У статті показано, що в умовах воєнного стану, глобалізації процесів світового розвитку, міжнародних політичних та економічних відносин проблема забезпечення безпеки громадян, суспільства та держави для України набуває актуального характеру. При написанні статті використані методи аналізу, синтезу, групування, систематизації, порівняння, контент-аналізу, табличний. Фокус статті зосереджено на маркетинговому забезпеченні національної безпеки. З урахуванням відсутності єдиного підходу до поняття «маркетингове забезпечення національної безпеки» запропоноване авторське визначення: сукупність механізмів, інститутів, ресурсів, які використовуються для досягнення найвищого рівня національної безпеки через формування маркетингової стратегії країни, яка відповідатиме її внутрішнім можливостям і зовнішнім вимогам й враховує потреби кожного громадянина і громадянського суспільства, домогосподарств і суб'єктів господарювання. Авторами систематизовано основні передумови і напрями політики забезпечення національної безпеки, які співвіднесено із заходами її маркетингового забезпечення. З урахуванням існуючого трактування поняття «посадова особа», визначено перелік суб'єктів, відповідальних за рівень забезпечення національної безпеки на засадах маркетингу (що є частиною публічного маркетингу). Показано особливу роль Президента України в загальній системі забезпечення національної безпеки України. Доповнено перелік суб'єктів маркетингового забезпечення національної безпеки України Радою національної безпеки України, Національним інститутом стратегічних досліджень та керівниками суб'єктів громадянського суспільства. З метою систематизації процесу забезпечення національної безпеки та усунення фрагментарності у застосуванні маркетингового підходу на всіх рівнях: від публічного маркетингу державних органів влади до маркетингового середовища суб'єктів господарювання запропоновано упровадити посаду Уповноваженого при Президентові України з питань маркетингового забезпечення національної безпеки. Визначено його шість базових функцій, виконання яких дозволить удосконалити організаційні засади діяльності посадових осіб і керівників суб'єктів забезпечення національної безпеки України на засадах маркетингу.

Ключові слова: маркетингове забезпечення, національна безпека, посадові особи, суб'єкти, Уповноважений при Президентові України.

Постановка проблеми. Проблематика забезпечення національної безпеки України суттєво актуалізувалася після 24 лютого 2022 р., коли РФ розпочала повномасштабну війну. При цьому, в Україні спостерігається низька частка осіб, котрі займаються науковою роботою, низький ступінь витрат на науково-технічні розробки, втрата усталених ринків збуту українських товарів, зупинка діяльності суб'єктів господарювання на окупованих територіях і тих, на яких ведуться бойові дії. Однак ще до війни, у 2019 р. за Індексом глобальної конкурентоспроможності Україна посідала тільки 85-те місце, при формуванні котрого за критерієм розвитку інститутів вона отримала 104 місце. Тому питання удосконалення організаційного забезпечення національної безпеки має важливе значення. Разом із цим, слід відмітити, що потребує оновлення стратегія забезпечення національної безпеки, реалізація якої можлива шляхом пошуку інституціонального забезпечення державного управління з використанням маркетингового підходу. Слід наголосити, що маркетингова політика на рівні держави використовується в державному управлінні провідних зарубіжних країн. Зокрема, стратегія США стимулює НДДКР в освітніх установах, визначаючи освіту як державний ресурс, котрий сприяє розвитку людського капіталу. Японія і Франція використовують складові маркетингу в інформаційній відкритості органів державного управління. Такі розвинуті країни як Канада, Німеччина, Великобританія, Чехія, Польща та інші застосовують елементи маркетингу для реформування механізмів державного управління через формування позитивного іміджу держави серед інших країн світу та покращення репутації державних інституцій. У багатьох європейських країнах посилена зацікавленість у державних програмах і проектах, які впроваджуються через PR-технології, що, своєю чергою, є частиною маркетингових комунікацій. Перелічене зумовлює потребу в удосконаленні забезпечення національної безпеки України на засадах маркетингу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За сучасних умов найбільш відомі праці з теорії національної безпеки вхо-

дять у систему знань вітчизняних дослідників. Загальні та окремі проблеми національної безпеки знайшли відображення в наукових працях таких вчених, як О. Антонюк, А. Біденко, В.П. Буравльов, В.В. Гетьман, В. Горбулін, О. Дзьобань, А. Качинський, В. Ліпкан, Н.Р. Нижник, Г.Р. Ситник, В.Т. Білоус, А. Семенченко, І. Шаблінський та ін. У нестабільних умовах актуалізується необхідність конкретизувати зміст роботи посадових осіб по забезпеченню національної безпеки України.

Мета статті полягає в удосконаленні організаційних засад діяльності посадових осіб і керівників суб'єктів забезпечення національної безпеки України на засадах маркетингу.

Виклад основного матеріалу. Передумовою існування будь-якої суверенної держави, фундаментальною умовою гарантування самозбереження й прогресивного розвитку суспільства є захист національних інтересів [1]. Ключовою особливістю будь-якої держави є тісний взаємозв'язок між її розвитком та забезпеченням безпеки, оскільки без останнього безглуздою стає будь-яка діяльність людини [2]. В умовах воєнного стану, глобалізації процесів світового розвитку, міжнародних політичних та економічних відносин проблема забезпечення безпеки особи, суб'єктів господарювання та держави для України набуває актуального характеру [3]. Національна безпека виступає своєрідною сферою існування людини, держави, суб'єктів господарювання різних форм власності. Вона також є полем органічного поєднання та реалізації прагнень фізичних і юридичних осіб до усіх видів безпеки: державної, економічної, екологічної, соціальної тощо [4; 5; 6; 7]. При цьому їх забезпеченню повинні сприяти як державні, так і недержавні організації [8].

Ураховуючи відсутність однозначності розуміння поняття «маркетингове забезпечення національної безпеки» пропонуємо розуміти під ним сукупність механізмів, інститутів, ресурсів, які використовуються для досягнення найвищого рівня національної безпеки через формування маркетингової стратегії країни, яка відповідатиме внутрішнім можливостям

країни і зовнішнім вимогам й враховує потреби кожного громадянина і громадянського суспільства, домогосподарств і суб'єктів господарювання.

Офіційним описом того, як держава прагне забезпечити свою власну безпеку та безпеку свого населення являється політика забезпечення національної безпеки. Вона встановлює національне розуміння загроз та ризиків середовища безпеки. Дана політика покликана забезпечити всеосяжне національне бачення як основу розробки інших документів, таких як стратегія національної безпеки чи секторальні плани. Зазначена політика повинна становити керівництво до дії для уряду: це не закон, але для її реалізації можуть знадобитися зміни у правовій базі, яка регулює забезпечення безпеки, управління та нагляд [9]. Політика забезпечення національної безпеки дає можливість застосувати принципи належного управління сектором безпеки, враховувати національні інтереси та цінності, структури управління та процеси прийняття рішень. Зазвичай, дана політика призводить до довгострокового бачення безпеки держави, населення, суб'єктів господарювання в майбутньому, адже відображає не лише точку зору нинішнього уряду та інших державних інститутів, але також і точку зору населення, думка якого з'ясовується за допомогою демократичного представництва чи громадських консультацій [10].

Важливість та пріоритетність забезпечення національної безпеки обумовлюється необхідністю створення передумов, а також виробленням своєчасних напрямів політики у рамках протидії загрозам погіршення економіки як країни, так і її суб'єктів господарювання. Тож напрями політики забезпечення національної безпеки та відповідне їм маркетингове забезпечення представлене в табл. 1.

Традиційно, до суб'єктів забезпечення національної безпеки відносять Президента України, ВРУ, КМУ, Раду національної безпеки і оборони, НБУ, суди загальної юрисдикції, прокуратору, місцеві державні адміністрації й органи місцевого самоврядування, вище керівництво ЗСУ, спецслужб, громадські організації,

громадян [11; 12]. Ураховуючи класичне розуміння поняття «посадова особа», ми доходимо висновку, що відповідальність за рівень забезпечення національної безпеки на засадах маркетингу (що є частиною публічного маркетингу) покладено на наступних суб'єктів: керівників вищого рівня виконавчої влади, центральних органів виконавчої державної влади, місцевих органів державного управління; керівників окремих державних установ [12] і керівників суб'єктів господарювання як первинних ланок економіки. Саме керівники та посадові особи перелічених суб'єктів виконують управлінські маркетингові процеси (планування, організацію, мотивацію та контроль). Варто підкреслити, що суб'єкт забезпечення національної безпеки у багатьох випадках є тотожним суб'єкту державного управління. У роботі [12] автори наголошують на недоцільності прирівнювання суб'єкту публічного маркетингу до суб'єкту державного управління і в якості прикладу наводять Міністерства оборони та внутрішніх справ. Проте таке заперечення є дискусійним, адже керівництво означених міністерств повинно сприяти формуванню позитивного іміджу як самих структур у цілому, так і усіх їх працівників. А це, своєю чергою, є елементами маркетингу.

Система забезпечення національної безпеки України передбачає особливу роль Президента України [7]. Зокрема, відповідно до приписів ст. 5 Закону «Про національну безпеку України», він є суб'єктом здійснення цивільного контролю за сектором безпеки і оборони. Передбачено також, що Президент України здійснює зазначений контроль як безпосередньо, так і через очолювану ним Раду національної безпеки і оборони України та створювані ним у разі необхідності консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби. Разом із цим, «допоміжні» органи в Україні на сьогодні утворили певну систему, фактичні повноваження якої вийшли далеко за межі прямих конституційних приписів.

Окрім «допоміжних» органів та служб, у системі виконавчої влади виник та розвинувся інститут Уповноважених Президента України. На сьогодні неможливо говорити

Основні напрями політики забезпечення національної безпеки з урахуванням маркетингового підходу

Передумови політики забезпечення національної безпеки	Напрями політики забезпечення національної безпеки	Маркетингове забезпечення національної безпеки
Політика національної безпеки потребує ретельного аналізу всіх загроз безпеці держави, населення і суб'єктів господарювання, заснованого на вкладі всіх державних суб'єктів, що мають відношення до безпеки, у т.ч. таких як групи громадянського суспільства, а також міжнародних суб'єктів	Розвиток державно-приватного партнерства	Адаптація традиційних форм діяльності органів державної влади до нових викликів і соціальних потреб
Політика національної безпеки повинна дозволяти різним суб'єктам реагувати на політичні заходи та оперативні рішення відповідно до основного бачення короткострокових та довгострокових цілей	Оптимізація бюджетних видатків для розвитку пріоритетних напрямів економіки	Збільшення державного фінансування пріоритетних напрямів національного розвитку
Політика національної безпеки повинна дозволяти краще використовувати ресурси відповідно до спільних цінностей та цілей, уникаючи при цьому дублювання та зводячи до мінімуму невідповідності. Це вимагає, щоб витрати на безпеку були реалістичними та стійкими, збалансованими з іншими національними пріоритетами	Забезпечення інвестиційної привабливості бізнес-середовища; збільшення обсягу залучених інвестицій; перехід до циркулярної економіки	Створення умов для ефективного функціонування ринкової економіки
Консультативний процес розробки політики національної безпеки повинен сприяти національному діалогу та співробітництву між різними професійними, громадськими, політичними групами та секторальними групами, а обговорення може сприяти досягненню консенсусу щодо основних цінностей забезпечення безпеки та публічного управління	Реалізація реформ публічного управління, у т.ч. децентралізації	Забезпечення координаційного механізму регулювання державних і національних програм
Послідовна, прозора та загальнодоступна політика національної безпеки сигналізує міжнародним партнерам про цінності, проблеми та наміри держави у сфері безпеки і оборони, визначає конкретні наміри щодо міжнародного співробітництва; таке відкрите спілкування може запобігти конфліктам і полегшити міжнародну співпрацю	Забезпечення росту рівня відкритості економіки у зовнішньоторговельній квоті; зниження рівня ізоляції прогресивних науково-технічних розробок, технологій та інвестицій на світових ринках; тощо	Підвищення іміджу України серед країн світу

Джерело: складено автором за результатами аналізу [1; 11].

про систематизацію зазначеного інституту, оскільки сфера дії, обсяг компетенції та завдання таких Уповноважених визначається Указами Президента України. За різних умов ці посади вводяться, існують «при Президентіві», іноді тривалий час особи на ці посади не призначаються взагалі. З травня 2019 р. в умовах реорганізації «головного» допоміжного органу при Президентіві України, призначено чотири особи на посади Уповноважених: з питань реабілітації учасників бойових дій, з прав людей з інвалідністю, з прав дитини та дитячої реабілітації, з питань контролю за діяльністю Служби безпеки України. До цього існували інші сфери, в яких призна-

чались Уповноважені Президента України. Складнощі з унормуванням їх діяльності пов'язані з відсутністю системи, що характеризує не тільки діяльність Уповноважених, але й взагалі «допоміжних» органів. Зазначений стан речей склався через конституційну неврегульованість питання можливості існування при Президентіві України державного органу. Означена сукупність проблем створює певні складнощі у визначенні обсягу повноважень для допоміжних органів. На сьогодні законодавчо врегульовано лише діяльність Ради національної безпеки і оборони України [9]. Окрім цього, ч. 2 ст. 106 Конституції України визначено, що Пре-

зидент України не може передавати свої повноваження іншим органам та особам. Тому, як правило, завдання діяльності Уповноважених визначається як «забезпечення здійснення Президентом України конституційних повноважень» або забезпечення «здійснення Президентом України конституційних повноважень щодо забезпечення додержання прав і законних інтересів людей з інвалідністю», а для уповноваженого з питань реабілітації учасників бойових дій визначено лише обсяг його повноважень [9]. Статус таких осіб у літературі доволі часто ототожнюється із поняттям «омбудсмана», що діє при Президенті України. На відміну від зазначених осіб, Уповноважений Президента України з питань контролю за діяльністю Служби безпеки України, здійснює певні контрольні функції. Науковці, аналізуючи сукупність завдань та обсяг повноважень роблять висновок про наявність певних самостійних функцій, що не пов'язані із забезпеченням виконання повноважень Президентом України. При створенні цього інституту, було визначено його основне завдання – здійснення постійного контролю Президента України за діяльністю СБУ. У подальшому така мета діяльності Уповноваженого та обсяг повноважень залишився аналогічним, попри певні модифікації у приписах нормативно-правових актів [9].

Інша сукупність повноважень Уповноваженого також дещо виходить за межі забезпечення здійснення Президентом України його конституційних повноважень, оскільки частина з них явно містить самостійний характер. Окрім цього, Уповноваженого з питань контролю за діяльністю СБУ навряд чи можливо віднести до системи цивільного контролю. Положення про повноваження Уповноваженого Президента України з питань контролю за діяльністю СБУ, яка встановлює, що на цю посаду, як правило, призначається військовослужбовець СБУ, що «відраджується до Адміністрації Президента України». При цьому зазначений військовослужбовець наділений певним обсягом самостійних повноважень. Такий механізм контролю (через спеціального Уповноваженого) встановлений на сьогодні лише для діяльності СБУ [9].

Указом Президента від 01.03.2022 р. №86/2022 унормовані питання Радника – уповноваженого Президента України з питань взаємодії з громадськими об'єднаннями та добровольчими формуваннями, які беруть участь у забезпеченні національної безпеки [13]. Базове завдання такого Уповноваженого виходить із назви Указу.

Для інших державних органів законодавчо встановлено безпосереднє здійснення контролю Президентом України [9].

З метою досягнення високого рівня національної безпеки на засадах маркетингу необхідно врахувати функції державної політики певних органів влади. Приклад маркетингового забезпечення національної безпеки окремими суб'єктами представлений у табл. 2.

Враховуючи викладене, можливо дійти висновку, що окремі функції, які впливають із здійснення повноважень Президента та інших суб'єктів і їх посадових осіб у сфері національної безпеки України, можуть бути покладені на Уповноваженого, діяльність якого має бути систематизована та унормована належним чином. У зв'язку із цим, пропонуємо упровадити посаду Уповноваженого при Президенті України з питань маркетингового забезпечення національної безпеки. Його діяльність дозволить систематизувати процес забезпечення національної безпеки і її цілісне бачення та усунути фрагментарність у застосуванні маркетингового підходу на всіх рівнях: від публічного маркетингу державних органів влади до маркетингового середовища суб'єктів господарювання. У межах відповідних повноважень ця посадова особа взаємодіятиме безпосередньо із Президентом України, органами державної влади, дорадчими й іншими допоміжними органами, суб'єктами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, професійними спілками, бізнес-структурами, міжнародними організаціями щодо консолідації зусиль у напрямку забезпечення національної безпеки на засадах маркетингу. Інші функції такого Уповноваженого представлено в табл. 3.

Висновки. У статті показано, що передумови і напрями політики забезпечення

**Маркетингове забезпечення національної безпеки окремими суб'єктами
забезпечення національної безпеки**

Суб'єкт забезпечення національної безпеки	Елементи маркетингового забезпечення
Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України та Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	<ul style="list-style-type: none"> - розробка Виробничої реформи та Програми залучення фінансових «донорів» задля нарощення темпів експорту товарів і предметів за кордон та Стратегію розвитку фінансовопромислових консорціумів, які при великій питомій вазі банківського капіталу створять стабільну основу для зростання грошової маси та задовольнити дві третини потреб країни в продуктах харчування; - створення Реєстру корумпованих фірм; - ратифікація Конвенції про захист фінансових інтересів територіальних громад; - розробка Програми співпраці CEDS між бізнесом, органами місцевого самоврядування, інститутами навчання та приватної промисловості в рамках економічного розвитку регіонів; - упровадження Політики забезпечення якості законодавчої бази; - розробка Політики стимулювання державних субсидій через Фонд допомоги і співпраці проєктів, що сприяють проникненню вітчизняних корпорацій на ринки іноземних держав; - розробка Програми Міжнародних бізнес-центрів, задля забезпечення стабільного та про-ділового середовища, Стратегії сталого зростання спрямовану на більш різноманітну промислову структуру; - забезпечення розробки та впровадження Галузевих карт трансформації, передбачає створення офіційних комітетів, до складу яких входять представники усіх галузей та виступають платформами для реалізації стратегічних цілей інноваційно-технологічного розвитку промисловості.
Міністерство юстиції України та Державна фіскальна служба України	Імплементация досвіду Сінгапуру у впровадженні Програми комфортного податкового режиму для залучення потенційних іноземних інвесторів.
Міністерство юстиції України, Кабінет Міністрів України та Міністерство фінансів	<ul style="list-style-type: none"> - запровадження змін щодо обмеження ринкових ризиків і стримування хвилі злиттів та поглинань бізнесу; - розробка фіскальних стимулів у вигляді витрат на інфраструктуру та лояльної грошової політики НБУ; - запровадження Політики стримування короткострокових викликів, таких як підвищення процентних ставок. Ці зміни сприятимуть зниженню інвестиційних ризиків і збільшенню прямих іноземних інвестицій необхідних для підвищення капіталізації ринку.
Рада національної безпеки України	- удосконалення системи забезпечення національної безпеки на засадах маркетингу; утворення, реорганізації та ліквідації органів виконавчої влади у цій сфері з урахуванням маркетингового підходу.
Національний інститут стратегічних досліджень	Розробка Програми формування позитивного іміджу України серед світових держав.
Керівники суб'єктів громадянського суспільства	Громадський контроль за діяльністю усіх суб'єктів забезпечення національної безпеки України.

Джерело: доповнено автором на основі аналізу [11].

**Функції Уповноваженого при Президентові України з питань маркетингового
забезпечення національної безпеки**

Функція	Зміст функції
Інформаційно-комунікативна	Інформаційна взаємодія з державними інформаційними ресурсами (накопичення інформації, збір, обробка, передача, обмін, узагальнення) у сфері маркетингового забезпечення (у т.ч. ресурсного) національної безпеки.
Аналітична	Підготовка та подача Президентові України аналітичних матеріалів та пропозицій щодо заходів з удосконалення маркетингового забезпечення національної безпеки, у тому числі проєктів актів КМУ із зазначеного питання, а також планів відповідних заходів.
Дорадча	Підготовка рекомендацій органам державної влади щодо виконання Програм, проєктів, міжнародних зобов'язань у частині їх впливу на імідж України у світовому співтоваристві.
Правова	Участь у розробленні проєктів нормативно-правових актів з питань, що стосуються маркетингового забезпечення національної безпеки України.
Діагностична	Діагностика й моніторинг виконання заходів, спрямованих на удосконалення маркетингового забезпечення національної безпеки.
Контрольна	Контроль виконання заходів, проєктів і програм, спрямованих на забезпечення національної безпеки на засадах маркетингу.

Джерело: запропоновано автором

національної безпеки необхідно співвідносити із заходами її маркетингового забезпечення. Урахування існуючого трактування поняття «посадова особа» дозволило визначити перелік суб'єктів, відповідальних за рівень забезпечення національної безпеки на засадах маркетингу. Доповнено перелік суб'єктів маркетингового забезпечення національної безпеки України Радою національної безпеки України, Національним інститутом стратегічних досліджень та керівниками суб'єктів громадянського суспільства. З метою систематизації процесу забезпечення національної безпеки та усунення фрагментарності у застосуванні маркетингового підходу на всіх рівнях запропоновано упровадити посаду Уповноваженого при Президенті України з питань маркетингового забезпечення національної безпеки. Визначено його шість базових функцій, виконання яких дозволить удосконалити організаційні засади діяльності посадових осіб і керівників суб'єктів забезпечення національної безпеки України на засадах маркетингу.

Список використаної літератури:

1. Баюк М. І. Гуманітарна складова політики державної безпеки: поняття, принципи. *Університетські наукові записки*. 2018. № 65. С. 186–199. URL: <http://old.univer.km.ua/visnyk/1749.pdf>
2. Вовк О. О. Теоретико-правовий аналіз співвідношення понять державної та зовнішньої безпеки. *Часопис Київського університету права*. 2013. № 2. С. 43–48.
3. Глобальна та національна безпека: підручник / за заг. ред. Г. П. Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
4. Левицька М. Б. Теоретико-правові аспекти забезпечення національної безпеки органами внутрішніх справ України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. НАН України. Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. Київ. 2002. 17 с.
5. Ліпкан В. А. Теорія національної безпеки : підручник. Київ : КНТ. 2009. 631 с.
6. Настюк В. Я. Сучасні підходи до визначення сутності та поняття державної безпеки. *Сучасний стан та перспективи розвитку сектору безпеки України: публічно-приватні аспекти* : матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків. 16 квітня 2015 р. Харків. 2015. С. 56–58.
7. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 року No 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.
8. Серьогіна Н. О. Теоретико-методологічний аналіз співвідношення понять «національна безпека», «державна безпека» та «продуктивна зайнятість». *Публічне адміністрування та національна безпека*. 2020. № 5. URL: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2020-5-5994>
9. Чупрій Л. Політика національної безпеки Української держави в гуманітарній сфері: концептуально-інституційний аналіз. Київ : ФОП Кожуховський І. І. 2015. 508 с.
10. Янчук А. О. Особливості вдосконалення нормативно-правового забезпечення державної безпеки України у сучасних умовах. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія «Юридична»*. 2016. Вип. 1. С. 342–355.
11. Промислово-технологічний розвиток національної економіки у системі економічної безпеки України: маркетинговий аспект : кол. моногр. / за заг. ред. О. І. Іляш. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2021. 244 с.
12. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення : монографія / Криштанович М. Ф., Пушак Я. Я., Флейчук М. І., Франчук В. І. Львів : Сполом, 2020. 418 с.
13. Указ Президента від 01.03.2022 р. № 86/2022 унормовані питання Радника – уповноваженого Президента України з питань взаємодії з громадськими об'єднаннями та добровольчими формуваннями, які беруть участь у забезпеченні національної безпеки URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86/2022#Text>

Mishchuk Ye., Adamovska V. Organization of activities of officials and managers of national security entities on the basis of marketing

The article shows that in the conditions of martial law, globalization of world development processes, international political and economic relations, the problem of ensuring the security of citizens, society and the state for Ukraine is becoming urgent. When writing the article, the methods of analysis, synthesis, grouping, systematization, comparison, content

analysis, tabular were used. Taking into account the lack of a unified approach to the concept of "marketing support of national security", the author's definition is proposed: a set of mechanisms, institutions, resources that are used to achieve the highest level of national security through the formation of a country's marketing strategy that will meet its internal capabilities and external requirements and take into account the needs of each citizen and civil society, households and business entities. The authors have systematized the main prerequisites and directions of the national security policy, which are correlated with the measures of its marketing support. Taking into account the existing interpretation of the concept of "official", a list of subjects responsible for ensuring the level of national security on the basis of marketing (which is part of public marketing) is defined. The special role of the President of Ukraine in the general system of ensuring the national security of Ukraine is shown. The list of subjects of marketing support for the national security of Ukraine was supplemented by the National Security Council of Ukraine, the National Institute of Strategic Studies and heads of civil society subjects. In order to systematize the process of ensuring national security and eliminate fragmentation in the application of the marketing approach at all levels: from the public marketing of state authorities to the marketing environment of business entities, it is proposed to introduce the position of the Commissioner under the President of Ukraine for the marketing of national security. Its six basic functions have been defined, the implementation of which will allow to improve the organizational principles of the activities of officials and managers of subjects of ensuring the national security of Ukraine on the basis of marketing.

Key words: *marketing support, national security, officials, subjects, Authorized by the President of Ukraine.*